

การพัฒนาโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นในมุมมอง ของครูในภาคตะวันออก

The Development of Competency Measurement Model of Teachers' Assistant from Needs Assessment of Teachers' Perspective in Eastern Thailand

เจนวิทย์ วาริบ่อ*, สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร

Janewit Wareebor, Sawadchai Sriphanomthakon

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี 22000

Faculty of Education, Rambhai Barni Rajabhat University, Chanthaburi 22000 Thailand

*Corresponding author E-mail: janewit.w@rbu.ac.th

(Received: December 25 2020; Revised: May 27 2021; Accepted: June 4 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจสภาพปัญหาและจัดโครงสร้างของโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วย และ (2) ประเมินคุณภาพของนักศึกษาครูตามโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูระดับชำนาญการขึ้นไปในภาคตะวันออก แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) มีจำนวน 40 คน ได้มาจากการเลือกแบบโควต้า 2) มีจำนวน 300 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และ 3) มีจำนวน 50 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และแบบสอบถามสมรรถนะตามความต้องการจำเป็น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ผลการวิจัยพบว่า (1) สามารถจัดสมรรถนะครูผู้ช่วยได้ 4 องค์ประกอบหลัก 16 องค์ประกอบย่อย ซึ่งประกอบด้วย 1) จิตสำนึกของความเป็นครูมี 4 องค์ประกอบย่อย 2) องค์ความรู้เชิงวิชาการของครูมี 3 องค์ประกอบย่อย 3) ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครูมี 6 องค์ประกอบย่อย และการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคมมี 3 องค์ประกอบย่อย และ (2) สมรรถนะที่ครูพึงเลี้ยงประเมนให้นักศึกษาครูมากที่สุด คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม รองลงมา คือ ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพ จิตสำนึกของความเป็นครู และองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู ตามลำดับ

คำสำคัญ : สมรรถนะครูผู้ช่วย, ความต้องการจำเป็น, ภาคตะวันออก

Abstract

The purposes of the research were to (1) survey the problem state and create the teacher's assistant competency measurement model, and (2) to evaluate for quality of the student teachers on the teacher's assistant competency measurement model. The samples used in this research were senior professional level teachers or higher in eastern region who were divided into three groups: 1) 40 teachers derived from quota sampling, 2) 300 teachers derived from multi-stage random sampling and 3) 50 teachers derived from purposive sampling. The research instruments were: an unstructured interview and a questionnaire on need assessment competency. The statistics used to analyze the data were descriptive statistics and exploratory factor analysis.

The results were that: (1) the teacher assistant competency could be classified into 4 components, 16 subcomponents including: 1) conscious of the teachers into 4 subcomponents, 2) body of knowledge for the teachers into 3 subcomponents, 3) needed skills for the teacher into 6 subcomponents, and 4) social relation into 3 subcomponents; and (2) competency of the student teachers received the most evaluation results were social relation, needed skills for the teachers, conscious of the teachers, and body of knowledge for the teachers, respectively.

Keywords : the teacher assistant competency, needs, eastern Thailand

บทนำ

การศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนและสังคม กล่าวคือ การศึกษาจะพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามที่ต้องการ เพื่อให้คนเป็นปัจจัยในการพัฒนาสังคมต่อไป ดังนั้นการศึกษาจึงต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโดยรวม ปัจจุบันสังคมโลกและสังคมไทยก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 อันเป็นยุคที่มีความสลับซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การศึกษาของไทยถึงเวลาปรับเปลี่ยนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้การศึกษาสามารถสร้างผลผลิตได้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2557 : 1) คณะกรรมการการศึกษานานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แห่งยูเนสโก จำนวน 15 คน ได้สรุปแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมีตอนหนึ่งที่กล่าวถึง “สี่เสาหลักทางการศึกษา” ซึ่งเป็นหลักในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย การเรียนรู้ 4 แบบ ได้แก่ 1) การเรียนรู้เพื่อรู้ หมายถึง การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การแสวงหาความรู้และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต กระบวนการเรียนรู้เน้นการฝึกสติ สมาธิ ความจำ ความคิด ผสมผสานกับสภาพจริงและประสบการณ์ในการปฏิบัติ 2) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้ หมายถึง การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถและความชำนาญรวมทั้งสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะ สามารถประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานและอาชีพได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนรู้จะเป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติที่เป็นประสบการณ์ต่าง ๆ ทางสังคม 3) การเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน หมายถึง การเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข มีความตระหนักในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี มีความเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเข้าใจความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ ของแต่ละบุคคลในสังคม และ 4) การเรียนรู้เพื่อชีวิต หมายถึง การเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย และสติปัญญาให้มีความสำคัญกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ศีลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตน เข้าใจตนเองและผู้อื่น (วิชย วงษ์ใหญ่, 2557 : 1-2) จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าในศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นวิถีการดำเนินชีวิต เทคโนโลยีและสารสนเทศ และการศึกษาของเด็กยุคใหม่ ซึ่งสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับยุคสมัย อันจะส่งเสริมให้บัณฑิตที่จบการศึกษามีสมรรถนะรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ครูเป็นอีกอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การผลิตบัณฑิตครูแบบเดิมหรือสมรรถนะแบบเดิมไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังและการปฏิบัติงานตามสภาพจริงในสถานศึกษาได้ ดังนั้นสถาบันการผลิตครูร่วมกับนักวิจัยจึงพยายามที่จะศึกษาสมรรถนะที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถาบันการศึกษาและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งนี้ได้มีนักการศึกษาหลายคนนำเสนอสมรรถนะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 อาทิเช่น พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2557 : 8-9) กล่าวว่า ครูจะต้องมีทักษะ 7C ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การเรียนรู้เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง การนำนวัตกรรมไปใช้ การประเมินตามสภาพจริง การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การจัดการชั้นเรียน และการเสริมสร้างลักษณะ ส่วนสุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร (2557) ได้สังเคราะห์คุณลักษณะของครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ความสามารถในสาขาวิชา 2) ด้านการปฏิบัติตนและเห็นคุณค่าวิชาชีพครู และ 3) ด้านสังคมพหุวัฒนธรรม ทั้งนี้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจึงได้มอบหมายให้สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำวิจัยเรื่อง “การกำหนดแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21 จะประกอบไปด้วยแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญทั้งการ “ซ่อม” และการ “สร้าง” ควบคู่กันไปเพื่อเป็นการปรับแต่งซ่อมแซมกลไกการศึกษาเดิมให้ดียิ่งขึ้น และสร้างเสริมกลไกใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น เพื่อตอบสนองพลวัตการเปลี่ยนแปลงแห่งศตวรรษที่ 21 รวมถึงสร้างพลังของการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาการศึกษาเรียนรู้ของไทยในทางปฏิบัติอย่างยั่งยืนและสมดุล เป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง (อดุลย์ วังศรีคุณ, 2557 : 14-15) โดยการซ่อมประกอบด้วย 1) ปฏิรูประบบการผลิตครูและพัฒนาศักยภาพครูประจำการ 2) ปฏิรูปการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต 3) ปฏิรูประบบการประเมินเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ 4) ปฏิรูปเชิงโครงสร้างและบริหารการเปลี่ยนแปลง ตลอดจนปฏิรูประบบการบริหารจัดการ ส่วนการสร้าง คือ สร้างสังคมแห่งปัญญา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อสร้างมนุษย์ที่สมบูรณ์

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าทั้งสถาบันการศึกษาและนักการศึกษาต่างตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดในอนาคตจึงพยายามที่จะหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยเป็นหนึ่งในกลุ่มนักการศึกษาที่มีความตระหนักกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจึงวางแผนที่จะจัดทำโครงการวิจัยนี้ขึ้นมาเพื่อค้นหาสมรรถนะที่จะเป็นสำหรับครูยุคใหม่

และสอดคล้องกับความต้องการของสถาบันการศึกษาในท้องถิ่น และใช้สมรรถนะเหล่านั้นเป็นกระจุกสะท้อนหลักสูตรของหน่วยงาน ต้นสังกัดในปัจจุบันว่ามีสภาพการณ์เป็นอย่างไร ควรที่จะปรับปรุง ให้ดีขึ้นหรือไม่ และมีแนวทางในการปรับปรุงเป็นอย่างไร โดยใช้ เทคนิคของการประเมินความต้องการจำเป็นเข้ามาช่วยจัดลำดับ ความสำคัญของสมรรถนะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ครูในภาค ตะวันออก อันจะนำความรู้ที่ได้จากเทคนิคดังกล่าวไปสู่การพัฒนา ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในลำดับต่อไป

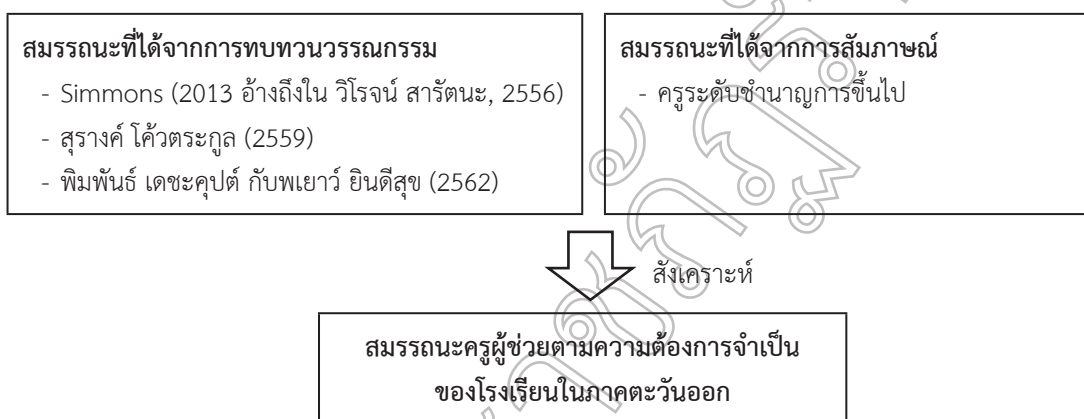
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจสภาพปัญหาและจัดโครงสร้างของโมเดล การวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียง

2. เพื่อประเมินคุณภาพของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามโมเดลการวัดสมรรถนะ ครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียง

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้วางแนวทางการจัดโครงสร้างโดยการสังเคราะห์ ข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสัมภาษณ์ครูที่มี ประสบการณ์สูง (ระดับชำนาญการขึ้นไป) ทั้งนี้เพื่อให้ได้สมรรถนะ ครูที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสอดคล้องกับบริบท เฉพาะถิ่น ซึ่งสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ซึ่งมีลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

ประชากร ได้แก่ ครูระดับชำนาญการขึ้นไปในภาค ตะวันออก ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง และสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 ครู ระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 40 คน ได้มาจากการเลือกแบบ โควต้า ซึ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน เรียนรู้เกี่ยวกับสมรรถนะบัณฑิตครู ระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏ รำไพพรรณีกับโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ใช้สำหรับสัมภาษณ์เพื่อสำรวจสภาพปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะครู ส่วนกลุ่มที่ 2 ครูระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 300 คน ได้มาจากการ สุ่มแบบหลายขั้นตอน ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้เกณฑ์ ของแฮร์และคณะ (Hair et al., 2014 : 100) ที่ระบุว่า การวิเคราะห์ ปัจจัยควรใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 เท่าต่อจำนวนตัวแปรที่จะ

วิเคราะห์ (การวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 16 ตัวแปร ดังนั้นจึงใช้ขนาด กลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 160 คน) ใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ เชิงสำรวจ และกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ครูระดับชำนาญการขึ้นไป จำนวน 50 คน โดยมีเงื่อนไขการเลือก คือ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการดูแล นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ครูพี่เลี้ยง) ไม่น้อยกว่า 5 ปี ใช้สำหรับประเมินคุณภาพนักศึกษาครู

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ประเภทไม่มีโครงสร้างสำหรับสำรวจ สภาพปัญหาสมรรถนะครูผู้ช่วย
2. แบบสอบถามสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการ จำเป็น ประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตสำนึกของความเป็นครู ด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู ด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู และด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม โดยทุกข้อคำถามมีคุณภาพด้านความตรงเชิงพินิจ เท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.32-0.78 และค่าความเที่ยงรายด้าน อยู่ระหว่าง 0.70-0.83

3. แบบประเมินคุณภาพนักศึกษาครูตามสมรรถนะ ความต้องการจำเป็น ประเภตมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับครูที่เลี้ยงประเมินนักศึกษาครู มีโครงสร้างแบบเดียวกันกับแบบสอบถามในข้อ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสำรวจสภาพปัญหาและจัดโครงสร้างของโมเดล การวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียน ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เชิงข้อความ (Content analysis) เพื่อวิเคราะห์จัดกลุ่มโครงสร้างองค์ประกอบของสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ จากนั้นนำไปสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการโดยสังเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสำหรับสร้างข้อคำถาม

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความเป็นเอกมิติ (Unidimensional) ของข้อคำถามหรือตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยไม่มีการหมุนแกน

2. การประเมินคุณภาพของนักศึกษาครูด้วยการวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย มีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2561 : 68)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลสำรวจสภาพปัญหาและจัดโครงสร้างของโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้

ขั้นที่ 1 การจัดโครงสร้างองค์ประกอบของโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้

1) ข้อมูลการสัมภาษณ์ครูระดับชำนาญการขึ้นไปเกี่ยวกับสมรรถนะที่โรงเรียนต้องการและสภาพปัญหาของบุคลากรที่พบในปัจจุบัน

1.1) สมรรถนะที่ต้องการ ได้แก่ การสอนที่หลากหลายทันสมัย การใช้เทคโนโลยีและน้ำเสียงที่ดี ความมีระเบียบวินัย เช่น

การแต่งตัว การวางตัว เป็นต้น มีความรับผิดชอบสูง เช่น ตรวจงานตรงต่อเวลา เป็นต้น มีน้ำใจช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน คำนึงนักเรียนและสอนได้ดี เก่งวิชาการ มีการเตรียมการสอน เทคนิคการสอนดี กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้งาน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอน ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคนอื่น มีจิตสาธารณะในการช่วยงานโรงเรียน และมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

1.2) สภาพปัญหาที่เจอ ได้แก่ แผนการสอนขาดรายละเอียด มาโรงเรียนสาย ไม่ค่อยยกย่องตัดสินใจ ไม่เข้าโฮมรูม ความเสมอต้นเสมอปลายในการเขียนแผน รับงานส่วนตัวในเวลาราชการ แต่งกายไม่เรียบร้อย สอนผิดในบางเนื้อหา ส่งแผนการจัดการเรียนรู้ไม่ตรงเวลา การจัดการชั้นเรียนยังไม่ดี ยังมีปัญหาขาดจิตสาธารณะ ไม่มีการปรับปรุงตัว ไม่สนใจเวลาแนะนำ ดิดโซเซเสียสมาธิติดโทรศัพท์ ขาดการให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน การวางตัวไม่เหมาะสม เช่น เล่นเกมกับนักเรียน เป็นต้น ขาดความรับผิดชอบในงาน เช่น หลีกเลี้ยงงาน ไม่กระตือรือร้น เป็นต้น ขาดการบริหารจัดการเรื่องของการเวลาในการเรียนการสอน ขาดการตระหนักคิด ทักษะวิชาชีพครูยังด้อย เช่น การเขียนแผน เป็นต้น ปฏิสัมพันธ์ที่เย็นเฉียบกับนักเรียน บางคนมีเรื่องข้อกล่าวหาการจี้ดัดจับความสำคัญของงาน ไม่ค่อยมีการติดต่อสื่อสารกับเพื่อนร่วมงาน ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมาย และทานข้าวในเวลาสอนหรือก่อนเวลาพักเที่ยง

2) การสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดกลุ่มสมรรถนะและสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการในแต่ละสมรรถนะ

ผลการวิเคราะห์เชิงข้อความ พบว่า สามารถจัดกลุ่มสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็น 4 กลุ่มหลัก 16 กลุ่มย่อย ดังนี้

2.1) ด้านจิตสำนึกของความเป็นครู หมายถึง การมีสติ การรู้ตัวของบุคคลว่า จะกระทำการใด ๆ แล้วไม่เดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น รู้ว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควรทำ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาในลักษณะของการทำดี (ยิ่งศักดิ์ จิตตะโคตร, 2553) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ หมายถึง การที่บุคคลมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งงานที่ได้รับมา ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ โดยเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองด้วยความเต็มใจ ยินดีที่จะทำ ไม่ใช่เป็นการควบคุมหรือบังคับให้ปฏิบัติ ด้านที่ 2 การมีจิตสาธารณะ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้น โดยไม่หวังผลตอบแทน (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 5) ด้านที่ 3 การมีวินัยของความเป็นครู หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกโดยยึดตามระเบียบ แบบแผน และข้อบังคับ/ข้อปฏิบัติที่ทางราชการกำหนดไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) และ

ด้านที่ 4 จริยธรรมสำหรับครู หมายถึง หลักการหรือแนวทางปฏิบัติตนของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู ซึ่งเป็นการกระทำทั้งกาย วาจา และใจที่ดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยพฤติกรรม บ่งชี้ เช่น การใส่สัจธรรม ความไม่ประมาท ความซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา ความขยันหมั่นเพียร สติสัมปชัญญะ และหิริโอตตปปะ (ความละอายและความเกรงกลัวต่อบาป) (กรมวิชาการ, 2523 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2557 : 399)

2.2) ด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู หมายถึง ความคิดรวบยอด หลักการ วิธีการที่มีในตำรา/หนังสือ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการถ่ายทอดจากประสบการณ์ หรือจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นสามารถนำไปใช้ได้โดยตรงหรือสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่กระทำอยู่ เป็นความรู้ที่เกิดขึ้นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยความรู้ที่เกิดขึ้นนั้นผู้รับสามารถนำไปใช้ในลักษณะต่าง ๆ ได้ (ทิศนา เขมมณี, 2554) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 องค์ความรู้ด้านวิชาเอก หมายถึง ความรู้ในสาขาวิชาที่ครูผู้สอนได้ผ่านการศึกษาศึกษาและฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ และสามารถนำมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชา รวมไปถึงการติดตามและปรับปรุงเนื้อหาวิชาที่สอนให้ทันสมัยและมีความเป็นสากล ด้านที่ 2 องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพที่จำเป็นในการประกอบอาชีพครู ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และ มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยความรู้ดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ได้ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรืองานที่กระทำอยู่ และด้านที่ 3 องค์ความรู้เชิงพื้นที่ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับบริบทพื้นที่/สถานที่ที่ครูเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความรู้ด้านวัฒนธรรม จารีต ประเพณี รวมไปถึงด้านภูมิศาสตร์ของชุมชนหรือหน่วยงานที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งความรู้ด้านนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้ครูปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น เพราะมีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนอีกด้วย

2.3) ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการกระทำหรือการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นทักษะด้านร่างกาย สติปัญญา หรือสังคม ที่เกิดขึ้นจากการฝึกฝน หรือการกระทำบ่อย ๆ (จินดารัตน์ โพธิ์นอก, 2557) เช่น ครูมีทักษะการใช้คำถาม การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้สื่อการสอน นักเรียนมีทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียน การคิดคำนวณ หรือทักษะทางสังคม ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ทักษะการจัดการชั้นเรียน หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการสร้างและรักษาสีแวดล้อมในห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การบริหารจัดการเวลา การจัดที่นั่ง การเลือก

อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวางระเบียบวินัยในชั้นเรียน รวมไปถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างเรียบร้อย (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2557 : 470) ด้านที่ 2 ทักษะการใช้เทคนิคการสอน หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการเลือกใช้อุปกรณ์ วิธีการสอน หรือการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งอาจจะคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียน บริบทเนื้อหาที่สอน และวัยวุฒิของผู้เรียน เป็นต้น (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2557 : 22) ด้านที่ 3 ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการสร้างและการเลือกใช้เครื่องมือวัดผลทางการศึกษาได้เหมาะสมกับพฤติกรรมที่ปรากฏอยู่ในตัวชี้วัดหรือมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ตลอดจนสามารถวินิจฉัยผลการประเมินได้อย่างถูกต้อง ด้านที่ 4 ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรค์ผลงาน หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีหรือโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างสื่อการเรียนการสอน การทำผลงานทางวิชาการ ตลอดจนการค้นคว้าข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในด้านต่าง ๆ ของอาชีพครู ด้านที่ 5 ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ เทคโนโลยีจะมาช่วยครูในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ไม่ใช่มาแทนที่ครู (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2557 : 385) และด้านที่ 6 ทักษะการสื่อสาร หมายถึง ความชำนาญหรือความสามารถในการถ่ายทอดข้อเท็จจริงจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร โดยวิธีการพูด การแสดงท่าทาง การใช้สัญลักษณ์ หรือการเขียน (บรรจง พลไชย, 2554 : 64)

2.4) ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคนในสังคม เพื่อทำกิจกรรมร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจและมีความเข้าใจอันดีต่อกันร่วมมือกัน ประสานงาน ช่วยเหลือ แบ่งปัน และให้อภัยกัน (บุษบง ธิยาบุตร, 2560) ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ความสัมพันธ์กับนักเรียน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมในเชิงวิชาการ กิจกรรมภาคสนาม เป็นต้น ซึ่งปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยสร้างบรรยากาศในการทำกิจกรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2557 : 457) ด้านที่ 2 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานในวิชาชีพเดียวกัน และมีเป้าหมายร่วมกัน คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นไปตามมาตรฐานทางการศึกษา ซึ่งความสัมพันธ์ในด้านนี้จะส่งผลดีในการเชื่อมประสานให้ทุกคนทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี มีประสิทธิภาพ (ธาดา ราชกิจ, 2562) และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน

หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองหรือชุมชนในการร่วมมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้านวัฒนธรรม จารีต ประเพณีในชุมชนตลอดจนสังคมไทย ซึ่งความสัมพันธ์ในด้านนี้จะช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ลดปัญหาความขัดแย้ง และเกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560)

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบความเป็นเอกมิติ (Unidimensional) ของข้อคำถามหรือตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบ การวิเคราะห์ในส่วนนี้เป็นการพิจารณาว่าข้อคำถามหรือตัวบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบมุ่งวัดสิ่งเดียวกันหรือไม่ ซึ่งจะพิจารณาจากค่า KMO (>0.50) (Hair et al., 2014 : 102) ค่าไอเกน (Eigen value >1.0) (Hair et al., 2014 : 107) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor loading >0.35) (Hair et al., 2014 : 115)

ตารางที่ 1 ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความเป็นเอกมิติของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ

Component	KMO	Eigen Value	Factor loading
จิตสำนึกของความเป็นครู (CT)			
ด้านที่ 1 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Res)			
Res1-Res4	0.80	0.41-2.54	0.78-0.82
ด้านที่ 2 การมีจิตสาธารณะ (PC)			
PC1-PC5	0.75	0.25-2.72	0.71-0.76
ด้านที่ 3 การมีวินัย (Dis)			
Dis1-Dis5	0.83	0.33-3.01	0.71-0.85
ด้านที่ 4 จริยธรรมสำหรับครู (Et)			
Et1-Et4	0.74	0.31-2.42	0.61-0.85
องค์ความรู้เชิงวิชาการของครู (BKT)			
ด้านที่ 1 องค์ความรู้ด้านวิชาเอก (BKM)			
KM1-KM5	0.70	0.30-2.56	0.63-0.79
ด้านที่ 2 องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู (BKT)			
BKT1-BKT6	0.71	0.26-3.04	0.64-0.78
ด้านที่ 3 องค์ความรู้เชิงพื้นที่ (BKA)			
BKA1-BKA4	0.72	0.17-2.54	0.62-0.91
ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู (ST)			
ด้านที่ 1 ทักษะการจัดการชั้นเรียน (SMC)			
SMC1-SMC5	0.71	0.26-2.81	0.65-0.81
ด้านที่ 2 ทักษะการใช้เทคนิคการสอน (STT)			
STT1-STT5	0.77	0.31-2.84	0.68-0.83
ด้านที่ 3 ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (SME)			
SME1-SME4	0.72	0.31-2.41	0.54-0.86
ด้านที่ 4 ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรค์ผลงาน (STR)			
STR1-STR5	0.72	0.31-2.72	0.63-0.79
ด้านที่ 5 ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน (STA)			
STA1-STA4	0.73	0.36-2.39	0.66-0.86
ด้านที่ 6 ทักษะการสื่อสาร (SC)			
SC1-SC5	0.79	0.40-2.81	0.71-0.77

ตารางที่ 1 (ต่อ)

Component	KMO	Eigen Value	Factor loading
การมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม (HRS)			
ด้านที่ 1 ความสัมพันธ์กับนักเรียน (RS)			
RS1-RS5	0.72	0.35-2.55	0.60-0.79
ด้านที่ 2 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ (RC)			
RC1-RC3	0.70	0.37-1.91	0.72-0.88
ด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน (RCm)			
RCm1-RCm4	0.72	0.41-2.05	0.52-0.84

จากตารางที่ 1 ผลการตรวจสอบความเป็นเอกมิติของข้อคำถามในแต่ละองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านจิตสำนึกของความเป็นครู (CT) พบว่า องค์ประกอบย่อยด้านที่ 1 ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ (Res) มีค่า KMO เท่ากับ 0.80 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.78-0.82 ด้านที่ 2 การมีจิตสาธารณะ (PC) มีค่า KMO เท่ากับ 0.75 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.71-0.76 ด้านที่ 3 การมีวินัย (Dis) มีค่า KMO เท่ากับ 0.83 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.71-0.85 และด้านที่ 4 จริยธรรมสำหรับครู (Et) มีค่า KMO เท่ากับ 0.74 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.61-0.85 จะเห็นว่าชุดข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยทั้ง 4 ด้านผ่านเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเอกมิติ ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของการเป็นตัวชี้วัดในองค์ประกอบ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู (BKT) พบว่า องค์ประกอบย่อยด้านที่ 1 องค์ความรู้ด้านวิชาเอก (BKM) มีค่า KMO เท่ากับ 0.70 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.63-0.79 ด้านที่ 2 องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู (BKT) มีค่า KMO เท่ากับ 0.71 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.64-0.78 และด้านที่ 3 องค์ความรู้เชิงพื้นที่ (BKA) มีค่า KMO เท่ากับ 0.72 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.62-0.88 จะเห็นว่าชุดข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยทั้ง 3 ด้านผ่านเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเอกมิติ ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของการเป็นตัวชี้วัดในองค์ประกอบ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู (ST) พบว่า องค์ประกอบย่อยด้านที่ 1 ทักษะการจัดการชั้นเรียน (SMC) มีค่า KMO เท่ากับ 0.71 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.65-0.81 ด้านที่ 2 ทักษะการใช้เทคนิคการสอน (STT) มีค่า KMO เท่ากับ 0.77 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.68-0.83 ด้านที่ 3 ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (SME) มีค่า KMO เท่ากับ 0.72 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนัก

องค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.54-0.86 ด้านที่ 4 ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรค์ผลงาน (STR) มีค่า KMO เท่ากับ 0.72 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.63-0.79 ด้านที่ 5 ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน (STA) มีค่า KMO เท่ากับ 0.73 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.66-0.86 และด้านที่ 6 ทักษะการสื่อสาร (SC) มีค่า KMO เท่ากับ 0.79 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.71-0.77 จะเห็นว่าชุดข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยทั้ง 6 ด้านผ่านเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเอกมิติ ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของการเป็นตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านนั้น ๆ

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม (HRS) พบว่า องค์ประกอบย่อยด้านที่ 1 ความสัมพันธ์กับนักเรียน (RS) มีค่า KMO เท่ากับ 0.72 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-0.75 ด้านที่ 2 ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ (RC) มีค่า KMO เท่ากับ 0.70 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.72-0.88 และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับชุมชน (RCm) มีค่า KMO เท่ากับ 0.72 ค่าไอเกนเกิน 1 เพียงค่าเดียว และน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 0.52-0.84 จะเห็นว่าชุดข้อคำถามขององค์ประกอบย่อยทั้ง 3 ด้านผ่านเกณฑ์การพิจารณาความเป็นเอกมิติ ซึ่งแสดงถึงความเหมาะสมของการเป็นตัวชี้วัดในองค์ประกอบด้านนั้น ๆ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออก

การวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 2 เป็นการให้ครูพี่เลี้ยงประเมินสมรรถนะของนักศึกษาครูที่ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูว่ามีระดับสมรรถนะตามโครงสร้างของโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกมากน้อยเพียงใด ซึ่งประเมินผลด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 2 สถิติเชิงบรรยาย และการแปลผลระดับสมรรถนะของนักศึกษาครู

สมรรถนะ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	4.67	0.41	มากที่สุด
การมีจิตสาธารณะ	4.72	0.39	มากที่สุด
การมีวินัย	4.73	0.42	มากที่สุด
จริยธรรมสำหรับครู	4.73	0.47	มากที่สุด
ภาพรวมด้านจิตสำนึกของความเป็นครู	4.71	0.40	มากที่สุด
องค์ความรู้ด้านวิชาเอก	4.57	0.50	มากที่สุด
องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู	4.56	0.53	มากที่สุด
องค์ความรู้เชิงพื้นที่	4.50	0.63	มาก
ภาพรวมด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู	4.54	0.55	มากที่สุด
ทักษะการจัดการชั้นเรียน	4.73	0.43	มากที่สุด
ทักษะการใช้เทคนิคการสอน	4.80	0.40	มากที่สุด
ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.67	0.52	มากที่สุด
ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรค์ผลงาน	4.77	0.41	มากที่สุด
ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน	4.58	0.66	มากที่สุด
ทักษะการสื่อสาร	4.73	0.43	มากที่สุด
ภาพรวมด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู	4.71	0.47	มากที่สุด
ความสัมพันธ์กับนักเรียน	4.77	0.38	มากที่สุด
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.73	0.49	มากที่สุด
ความสัมพันธ์กับชุมชน	4.70	0.47	มากที่สุด
ภาพรวมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม	4.73	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า สมรรถนะที่ครูที่เลี้ยงประเมินให้นักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีมากที่สุด คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.43$) รองลงมา คือ ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.71$, $SD = 0.47$) จิตสำนึกของความเป็นครู ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.40$) และองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู ($\bar{X} = 4.54$, $SD = 0.55$) โดยทุกสมรรถนะได้ผลการประเมินในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเริ่มจาก 1) สมรรถนะด้านจิตสำนึกของความเป็นครู พบว่า การมีวินัย ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.42$) และจริยธรรมสำหรับครู ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.47$) มีระดับผลการประเมินมากที่สุด รองลงมา คือ การมีจิตสาธารณะ ($\bar{X} = 4.72$, $SD = 0.39$) และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.41$) ตามลำดับ 2) สมรรถนะด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู พบว่า องค์ความรู้ด้านวิชาเอก ($\bar{X} = 4.57$, $SD = 0.50$) มีระดับผลการประเมินมากที่สุด รองลงมา คือ องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.566$, $SD = 0.53$) และองค์ความรู้เชิงพื้นที่ ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.63$) ตามลำดับ 3) สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู พบว่า ทักษะการใช้เทคนิคการสอน ($\bar{X} = 4.80$, $SD = 0.40$) มี

ระดับผลการประเมินมากที่สุด รองลงมา คือ ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรค์ผลงาน ($\bar{X} = 4.77$, $SD = 0.41$) ทักษะการจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.43$) ทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.43$) ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.52$) และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน ($\bar{X} = 4.58$, $SD = 0.66$) ตามลำดับ และ 4) สมรรถนะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม พบว่า ความสัมพันธ์กับนักเรียน ($\bar{X} = 4.77$, $SD = 0.38$) มีระดับผลการประเมินมากที่สุด รองลงมา คือ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.73$, $SD = 0.49$) และความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X} = 4.70$, $SD = 0.47$) ตามลำดับ โดยทุกสมรรถนะได้ผลการประเมินในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสำรวจสภาพปัญหาแล้วนำมาวิเคราะห์เชิงข้อความเพื่อจัดกลุ่มสมรรถนะสำหรับวางแผนโครงสร้างโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สามารถจัดสมรรถนะได้เป็น 4 องค์ประกอบหลัก

16 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

1.1 องค์ประกอบด้านจิตสำนึกของความเป็นครู มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนักเรียน การมีจิตสาธารณะ การมีวินัยของความเป็นครู และจริยธรรมสำหรับครู

1.2 องค์ประกอบด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ความรู้ด้านวิชาเอก องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู และองค์ความรู้เชิงพื้นที่

1.3 องค์ประกอบด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู มี 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ทักษะการจัดการชั้นเรียน ทักษะการใช้เทคนิคการสอน ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรคผลงาน ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน และทักษะการสื่อสาร

1.4 องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ และความสัมพันธ์กับชุมชน

เมื่อนำไปสร้างข้อคำถามแล้วทดสอบความเป็นเอกมิติในแต่ละองค์ประกอบย่อย พบว่า ทุกองค์ประกอบย่อยผ่านการประเมินความเป็นเอกมิติ โดยทุกองค์ประกอบย่อยมีค่า KMO หรือข้อคำถามมีความสัมพันธ์กันในระดับที่เหมาะสมสำหรับการเป็นตัวชี้วัดในองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนค่าไอเกน (Eigen value) มีค่ามากกว่า 1 เพียงองค์ประกอบเดียว นั่นคือข้อคำถามกำลังวัดเพียงสิ่งเดียวหรือวัดในสิ่งเดียวกัน และค่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน แสดงว่าตัวชี้วัดมีน้ำหนักเพียงพอที่จะบ่งชี้ค่าเชิงปริมาณขององค์ประกอบนั้น ๆ

2. ผลการประเมินสมรรถนะตามโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตามเจตคติของครูพี่เลี้ยง พบว่า สมรรถนะที่ครูพี่เลี้ยงประเมินให้นักศึกษาครูมากที่สุด คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ($\bar{x} = 4.73$, $SD = 0.43$) รองลงมา คือ ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู ($\bar{x} = 4.71$, $SD = 0.47$) จิตสำนึกของความเป็นครู ($\bar{x} = 4.70$, $SD = 0.40$) และองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู ($\bar{x} = 4.54$, $SD = 0.55$) โดยทุกสมรรถนะได้ผลการประเมินในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

ในส่วนของการอภิปรายผล ผู้วิจัยทำการอภิปรายตามข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย ซึ่งสามารถที่จะแบ่งได้ 2 ประเด็น ได้แก่ 1) สมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการวิจัย และ 2) ผลการประเมินสมรรถนะตามโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีตามเจตคติของครูพี่เลี้ยง โดยมีรายละเอียดการอภิปรายผลในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 สมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ได้จากการวิจัย จากการรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยขั้นแรกทำการวิเคราะห์เชิงข้อความเพื่อวางโครงสร้างสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและอาศัยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะครูเข้ามาช่วยในการสร้างนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อนำมาสร้างข้อคำถามหรือตัวชี้วัดในแต่ละสมรรถนะพร้อมกับตรวจสอบความเป็นเอกมิติของข้อคำถามที่วัดในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สามารถจัดโครงสร้างสมรรถนะได้ 4 องค์ประกอบหลัก 16 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านจิตสำนึกของความเป็นครู มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อนักเรียน การมีจิตสาธารณะ การมีวินัยของความเป็นครู และจริยธรรมสำหรับครู 2) องค์ประกอบด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ องค์ความรู้ด้านวิชาเอก องค์ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพครู และองค์ความรู้เชิงพื้นที่ 3) องค์ประกอบด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู มี 6 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ทักษะการจัดการชั้นเรียน ทักษะการใช้เทคนิคการสอน ทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการค้นคว้า/การสร้างสรรคผลงาน ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติการสอน และทักษะการสื่อสาร และ 4) องค์ประกอบด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม มี 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ และความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนี้ยังพบว่าชุดของตัวชี้วัดของทั้ง 16 องค์ประกอบย่อยมีความเป็นเอกมิติ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2559 : 14-16) ที่พบว่า ครูดีและมีประสิทธิภาพ 1) ต้องเป็นนักมนุษยนิยม คือ เป็นผู้ที่ยอมรับนักเรียนอย่างจริงใจ ให้ความอบอุ่น มีความเข้าใจนักเรียน มีความยุติธรรม และมีคุณลักษณะของครูตามทัศนะของนักจิตวิทยา มนุษยนิยม และเป็นกัลยาณมิตรของนักเรียน 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ และมีความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนการสอน คือ ครูต้องเข้าใจธรรมชาติของกระบวนการเรียนรู้และสามารถใช้วิธีสอนที่เหมาะสม และจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนรู้ ครูจะต้องใช้วิธีการประเมินผลที่สามารถบอกได้ว่าการเรียนรู้ได้เกิดขึ้นจริง 3) เป็นผู้ที่ยอมรับนักเรียน กล่าวคือ ครูไม่เพียงแต่เป็นผู้สอนนักเรียนทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางบุคลิกภาพของนักเรียนด้วย ดังนั้นครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการ เพื่อช่วยนักเรียนให้มีพัฒนาการทั้งด้านสติปัญญาและด้านบุคลิกภาพด้วย โดยทำตนเป็นผู้ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนให้ไปในทางบวก เพื่อนักเรียนจะได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่า มีความภาคภูมิใจในตนเองและมีความสุข 4) เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิทางวิชาการ โดยเฉพาะในวิชาต่าง ๆ ที่ตนเองจะต้องสอนสำหรับความรู้ด้านวิชาการนั้น เมื่อนิสิตหรือนักศึกษาครู

เรียนจบหลักสูตรแล้ว ก็อาจจะเชื่อได้ว่าได้รับการเตรียมตัวพร้อมที่จะเป็นผู้สอนได้ และนอกจากนี้ถ้ามีนักเรียนเป็นคนที่พยายามชวนชวนหาความรู้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้วยการอ่านค้นคว้าด้วยตนเองหรือไปอบรมต่อในวิชาที่ตนเองสอนก็จะเป็นบุคคลที่มีคุณวุฒิทางวิชาการที่ทันสมัยเสมอ 5) เป็นผู้รู้และผู้ฟังที่ดี สามารถจะช่วยนักเรียนให้ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ในกรณีที่มีความขัดแย้งกันทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน 6) มีทักษะในการจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน 7) เป็นผู้ที่มีวินัยในวิธีการทางวิทยาศาสตร์และเข้าใจกฎแห่งพฤติกรรม และเป็นนักวิทยาศาสตร์พฤติกรรม และ 8) จะต้องมีความซื่อสัตย์ คือ เป็นผู้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี และมีความสัมพันธ์อันดีหรือต้องมีมนุษยสัมพันธ์สามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้ มีสุขภาพดีทั้งกายและใจจะต้องมีจุดมุ่งหมายของชีวิตและมีใจรักอาชีพที่เลือก โดยทั้ง 8 ข้อที่กล่าวมาเป็นส่วนหนึ่งใน 4 สมรรถนะหลักของโมเดลการวัดที่ได้จากการวิจัย และพิมพ์พิมพ์ เดชะคุปต์ กับเพยาว์ ยินดีสุข (2562) ที่อธิบายว่าการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนเพื่อพัฒนาครูให้มีความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนวทางหนึ่งคือการพัฒนาครูไทยให้มีทักษะ 7C ซึ่งเป็นชุดของทักษะที่ส่งเสริมให้ครูสามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้บนฐานวิจัยและสามารถนำไปสร้างให้เด็กสามารถคิดสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรม สร้างนวัตกรรมบนฐานทำโครงการ อันจะเป็นปัจจัยสำคัญสร้างโรงเรียน 4.0 ซึ่งเป็นฐานสำคัญของการศึกษาระดับสูง โดยทักษะ 7C ประกอบด้วย ทักษะการสร้างหลักสูตร ทักษะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ทักษะการใช้วัตกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ทักษะการประเมินการเรียนรู้ ทักษะการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ทักษะการจัดการชั้นเรียน และทักษะการพัฒนาลักษณะนิสัยของเด็ก ทั้งนี้ทักษะ 7C อยู่ในส่วนของสมรรถนะหลักด้านองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู และด้านทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู นอกจากสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของนักการศึกษาแล้ว ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพนา บุญทิโด (2558) ที่ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการจำเป็นได้รับการพัฒนาสมรรถนะด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน เป็นอันดับแรก ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัย เป็นอันดับที่ 2 และด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นอันดับที่ 3 และศิริพร อาจปัญญา (2549) ที่ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองของครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษามีความจำเป็นมากที่สุด รองลงมาคือ สมรรถนะด้านการวัดผลและการประเมินผล สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศและนวัตกรรมทางการศึกษา สมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู สมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ สมรรถนะด้านบริหารจัดการชั้นเรียน สมรรถนะด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และสมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ จะเห็นว่าสมรรถนะจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดล้วนเป็นส่วนหนึ่งใน 4 สมรรถนะหลักของโมเดลการวัดที่ได้จากการวิจัย

ประเด็นที่ 2 ผลการประเมินสมรรถนะตามโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ตามเจตคติของครูพี่เลี้ยง พบว่า สมรรถนะที่ครูพี่เลี้ยงประเมินให้นักศึกษาครูมากที่สุด คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม รองลงมาคือ ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู จิตสำนึกของความเป็นครู และองค์ความรู้เชิงวิชาการของครู โดยทุกสมรรถนะได้ผลการประเมินในระดับมากที่สุด จะเห็นว่าตามเจตคติของครูพี่เลี้ยงยอมรับว่านักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีสมรรถนะด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ทักษะที่จำเป็นต่อวิชาชีพครู จิตสำนึกของความเป็นครู และองค์ความรู้เชิงวิชาการของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงคุณภาพของบัณฑิตครูจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เหตุผลสำคัญที่ทำให้เกิดการยอมรับเพราะว่า คณะผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบัณฑิต ไม่ว่าจะเป็นการสัมมนาเพื่อสะท้อนผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา โดยมีครูพี่เลี้ยงและผู้บริหารโรงเรียนเครือข่ายร่วมสะท้อนผล ทำให้คณะผู้บริหารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับรู้ถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงเห็นได้จากการส่งเสริมและหาทุนให้กับคณาจารย์คณะครุศาสตร์ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคม การทำงานเป็นกลุ่ม การระดมความคิด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี สามารถนำโมเดลการวัดสมรรถนะครูผู้ช่วยที่จำเป็นต่อความต้องการของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยเน้นสมรรถนะที่เป็นความต้องการจำเป็นของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากผลการวิจัยในประเด็นครูที่เลี้ยง ประเมินสมรรถนะของนักศึกษาครู ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของขนาด กลุ่มตัวอย่างเพราะมีครูที่เลี้ยงให้ข้อมูลกลับมาค่อนข้างน้อย และ ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนั้นผู้ที่สนใจสามารถนำ แบบประเมินสมรรถนะที่ได้จากการวิจัยไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับ ครูที่เลี้ยงให้มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มมากขึ้นและครอบคลุมพื้นที่ ภาคตะวันออก จะทำให้ได้ข้อมูลที่มีระดับความเชื่อมั่นสูงและ สะท้อนคุณภาพบัณฑิตครูได้อย่างแท้จริง

2.2 ควรมีการทำวิจัยระยะยาว โดยใช้โมเดลการวัด สมรรถนะที่ได้จากการวิจัยเป็นโครงสร้างในการส่งเสริมและพัฒนา บัณฑิตครูให้มีสมรรถนะตามโมเดล จากนั้นรอดูผลสะท้อนจาก สถาบันผู้ใช้งานบัณฑิตครูว่าพึงพอใจกับสมรรถนะของบัณฑิตครู หรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้เพราะเป้าหมายสูงสุด คือ ผลผลิตบัณฑิตให้มี สมรรถนะตรงตามความต้องการของผู้ใช้งาน

เอกสารอ้างอิง

- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2557). **ทักษะ**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.dailynews.co.th/article/223844>.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน. **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ ศิลปะ**. 10(2): 1342-1354.
- ทิตนา เขมมณี. (2554). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาดา ราชกิจ. (2562). **การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในองค์กร**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://th.hrmote.asia/orgdevelopment/190523-human-relation-organization/>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2561). การแปลผลเมื่อใช้เครื่องมือรวบรวม ข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า. **วารสารการวัดผล การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 2(1): 64-70.
- บุษบง อัยมาตร. (2560). การสร้างมนุษยสัมพันธ์ในหน่วยงาน. **วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์**. 6(2): 353-368.
- บรรจง พลไชย. (2554). การสื่อสารเพื่อบริการสารสนเทศ. **วารสารบรรณศาสตร์ มศว**. 4(1): 63-70.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557). **การจัด การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2557). **ทักษะ 7C ของครู 4.0 PLC&Log book**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรพนา บัญติโต. (2558). **การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาสมรรถนะครูสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จังหวัดอ่างทอง**. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ยิ่งศักดิ์ จิตตะโคตร. (2553). **จิตสำนึกคือสภาพจิตที่มี สติสัมปชัญญะ**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : <https://www.gotoknow.org/posts/335967>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2563). **“วินัย” พจนานุกรม ฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554**. [Online]. เข้าถึงได้ จาก : <https://dictionary.orst.go.th/>.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). **กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษากรณี ทศวรรษต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพมหานคร: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2557). **สี่เสาหลักของการศึกษา**. [Online]. เข้าถึงได้จาก : www.curriculumandlearning.com/upload/สี่เสาหลักทางการศึกษา_1400078221.pdf.
- ศิริพร อาจปักษา. (2558). **การประเมินความต้องการจำเป็น ในการพัฒนาดตนเองของครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดราชบุรี**. **วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 8(2): 1251-1264.
- สุพรทิพย์ ธนภัทรโชติวัตร. (2557). **การพัฒนารูปแบบการจัด ประสพการณ์วิชาชีพครูเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะครู ในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2559). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). **แนวทาง การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร แห่งประเทศไทย จำกัด.
- อดุลย์ วงศ์บุญ. (2557). **การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 : ผลผลิต และแนวทางการพัฒนา**. **วารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์**. 8(1): 1-17.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E. (2014). **Multivariate data analysis**. (7th ed.). NJ: Prentice Hall.